

A hosszú asszony

Lapis József

Csillag utcai hétköznapiak, második rész

„We gonna have some fun tonight,
We gonna have some fun tonight, woo”
(Little Richard – *Long Tall Sally*)

A hosszú asszony valójában nem volt különösebben magas, Sárika néni mégis mindig így utalt rá nekünk. Tudtuk, persze, hogy a pöttöm cigányasszony a nála jó két fejjel magasabb, szikár, szigorú arcú nőre gondol, akit rendszeresen láttunk vagy a ház előtt, vagy a közös udvaron trécselni Sárika nénival. Kezdetben gyanúsán méregettük egymást, majd a bólintásokból, mormolt köszönésekből egyre magabiztosabb üdvözlések lettek, idővel már olyankor is, ha feljebb találkoztunk vele az utcában. Megszoktuk, végül megkedveltük, a magunk módján. Talán ő is minket – ki tudja. Ha meghallottuk gyakorta mérges, kissé rikácsoló hangját a kapuból, csak annyit mondtunk: itt van Long Tall Sally. És dúdolni kezdtük Little Richard dalát, azon szórakozva, mennyire nem illik a hosszú asszonyhoz ez a szám.

Sárika néni haszonbérlo a házban, amelyet kivettünk egy éve a mellettünk lakó barátainktól. Ő évtizedek óta itt lakik, huszonöt éve él egyedül, gyermekei nincsenek, testvérei lányunokái látogatják, nyáron sokszor itt töltik a délutánokat is. A Csillag utca közepén áll a házunk, Sárika néni utcafronti ablaka így ideális társalkodó helyé vált a kocsmába vagy boltba igyekvők, munkából jövők, csak úgy föl-le korzózók számára. Ő maga keveset jár el, különösen, ha – ami bizony nem ritka – rakoncátlankodik az elektromos kerekesszéke – gyalog már nehezen és lassan közlekedik, a kevéske ebédjét is az olcsó sarki kisvendéglőből hozzák, nem egyszer maga a főnök adja be az asznapi menüt. Sárika néni intézménnyé vált az utcában, természetszerűleg mindenkiről mindent tud. Tudása egy része óhatatlanul hozzánk vándorol, így idővel mi is tisztába jöttünk a hosszú asszonnyal. Bár néhány hónappal Katika – mert így hívták – halála előtt épp volt köztük egy tapintható mosolyszünet, kétségkívül a legjobb barátnőkké váltak. Egy alkalommal kinn beszélgettek a ház előtt, nekünk pedig el kellett távoznunk egy órára. Mikor visszatértünk, mint két vásott csitri kuncogtak a kapuban, még Katika szemében is ott csillogott a negyven év előtti, valaha vidámságra is képes, talán másmilyen életet elképzelő kislány szemé fénye. Azon mulattak hosszú percekgig, hogy először megjíjedtek, hogy kizártuk őket, de aztán kifundálták, hogy a vékony Katika bemászik a szűk ablakon a házba, és ügyesen kiadja a bennhagyott kulcsot. Persze megkönnyebbültek, hogy a terv végrehajtására végül nem lett szükség.

Arról, hogy meghalt, egy pállott, forró nyári délután értesültünk Sárika nénitől. Imre, Katika élettársa (veszekedéseiket több házzal arrébb is hallottuk néha) hozta meg a hírt (a férfi azóta minden nap átjön – a két magára maradt ember között szorosabb lett kötelék). Nekem ugyan föl sem tűnt, hogy az utolsó időben miért maradozott el a sovány, kemény asszony. Mint kiderült, komoly fájdalommal járó gyomordaganatos betegsége volt. A szegény embernek esélye sincs – nemhogy arra, hogy folgyógyuljon belőle, de arra sem, hogy méltósággal, a szenvedések mérséklésével távozzon. Jóllehet, a gyomorrák a gazdagokat sem óvja meg a kintől – – –

Az utolsó emlékképünk róla végigkíséri utunkat. Katika ekkorra már betegsége miatt a korábinál is látványosabban lefogyott, de még át-át tudott jönni néhány réveteg szóra. Sárika néninek valahová el kellett mennie, talán a boltba, esetleg a gyógyszertárba, és barátnője úgy döntött, vele tart. A kis öregasszony és a csontsovány, beteg nő olyan aprók voltak együtt, hogy befértek egymás mellé Sárika néni kerekesszékebe. Mosolyogva figyeltük, ahogy zötyög el a kicsi szekér az utcát sárgára festő japán akácok koronája alatt, s a lemenő napnál csak két fej egyre inkább elmosódó körvonalát látjuk egymást mellett billegni jobbra-balra a koci háttámlája fölött. Végül egyforma magassákká váltak.

Sokáig úgy volt, hogy nem lesz temetés sem, annyira nem maradt semmi pénze Katikának. Rokonok nem jelentkeztek. Aztán valahogyan csak rendeződött a dolog, és Sárika néni feketébe öltözve nekiindult a köztemetőnek. A kerekesszék aksija megint lerobbant, az volt az ötlet, hogy az utca végén lévő buszmegállóig valahogy elzörög vele, otthagya, és fölszáll a 22-es temetői (és egyetemi) járatra. Nézem, ahogy kifordul a házunk elől, lassan kanyarodik el az akácok felé. Sárika néni megdőlve a székérből, cipeli a hosszú asszony árnyékát maga mellett.

